

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) CORE Model พัฒนารากฐานชีวิตที่มั่นคง ประเภทสถานศึกษาต้นแบบรายด้าน จากพระบรมราชโบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

สู่การปฏิบัติ ข้อที่ ๒ มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-คุณธรรม

โรงเรียนบ้านเชิงทะเล(ตันตวิฑ)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต
กระทรวงศึกษาธิการ

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) CORE Model พัฒนารากฐานชีวิตที่มั่นคง
ประเภทสถานศึกษาต้นแบบรายด้าน จากพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐
สู่การปฏิบัติ ข้อที่ ๒ มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-คุณธรรม

๑. ความเป็นมาและความสำคัญวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

โรงเรียนบ้านเชิงทะเล (ตันติวิท) ตั้งอยู่ในเขตตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ด้วยเขตพื้นที่ตั้ง ตั้งอยู่ในย่านเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจสูงจากการท่องเที่ยวและการลงทุนสูง โดยเฉพาะจากต่างชาติ ครั้งเมื่อปี ๒๕๕๕ จังหวัดภูเก็ตได้รับคัดเลือกให้เป็นเมืองนำร่องแห่งแรกในโครงการพัฒนา Smart City ภายใต้นโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศด้วยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลของรัฐบาล การพัฒนาที่ต่อเนื่องจนปัจจุบัน ทำให้นักท่องเที่ยว นักลงทุน หลังไหล มายังจังหวัดภูเก็ตเป็นจำนวนมาก ทำให้มีบุคคลในทุกภาคของประเทศหลั่งไหลมาอาศัยอยู่ในพื้นที่เขตอำเภอถลาง ซึ่งเป็นปกติที่จะมีอาชีพใหม่ ๆ อัตราการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นและหลากหลาย ทั้งนี้การเติบโตของเมืองที่รวดเร็ว แต่คุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ยังมีความเหลื่อมล้ำกัน หรือมีภูมิคุ้มกันที่ดี ทำให้เกิดปัญหามากมายตามมา จากการเก็บข้อมูลภูมิสำเนาเดิมของนักเรียนบ้านเชิงทะเล (ตันติวิท) คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๖๕ เป็นคนต่างจังหวัด ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ทำให้มีเวลาน้อยมากในการอบรมสั่งสอนบุตรหลาน และปล่อยให้เด็กอยู่ตามลำพัง จึงทำให้มีปัญหาตามมา เช่น ปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมในผู้เรียนปัจจุบัน (Gen Z และ Gen Alpha) มีความซับซ้อนกว่าในอดีต สาเหตุหลักไม่ได้เกิดจากการขาดการ อบรมสั่งสอน เพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากความขัดแย้งของชุดข้อมูล ที่เด็กได้รับ ระหว่างสิ่งที่โรงเรียนสอน กับสิ่งที่เขาเห็นในโลกความเป็นจริงและโลกออนไลน์ จากการเก็บข้อมูลของผู้เรียนจากการเยี่ยมบ้าน และการคัดกรองพบปัญหา ดังนี้ ลำดับแรก สาเหตุเกิดจากปัจจัยครอบครัว "รากฐานที่เปราะบาง" ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ปลูกฝังจริยธรรม แต่ปัจจุบันเราพบปัญหาเชิงโครงสร้าง ดังนี้ ภาวะความยากจนทางเวลา ผู้ปกครองต้องดิ้นรนทางเศรษฐกิจ ทำให้เวลาที่มีคุณภาพ ในการพูดคุยหรือเป็นแบบอย่างให้ลูกลดลง การเลี้ยงดูด้วยวัตถุ การชดเชยเวลาที่หายไปด้วยเงินหรือสิ่งของ ทำให้เด็กยึดติดกับวัตถุนิยมมากกว่าคุณค่าทางจิตใจ การขาดความสม่ำเสมอ กฎเกณฑ์ในบ้านไม่ชัดเจน พ่อแม่ใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล ทำให้เด็กสับสนเรื่อง "ถูก-ผิด" ลำดับที่สอง สาเหตุจากสื่อและเทคโนโลยี เป็น ดาบสองคม นี่คือนักวิจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดในยุคนี้ Social Media มักป้อนเนื้อหาที่เด็กชอบซ้ำๆ หากเด็กสนใจเนื้อหาที่มีความรุนแรงหรือค่านิยมผิดๆ ระบบจะป้อนสิ่งนั้นจนเด็กเชื่อว่าเป็นเรื่องปกติ Influencer หรือเน็ตไอดอลบางกลุ่มได้รับความนิยมจากการทำพฤติกรรมก้าวร้าว พูดคำหยาบ หรืออวดร่ำอวยรวยโดยไม่สนวิธีการได้มา ซึ่งสร้างค่านิยมใหม่ว่า เลวแล้วดัง ดีกว่าทำดีแล้วไม่มีใครรู้จัก การกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ ลดทอนความเห็นอกเห็นใจ เพราะไม่เห็นสีหน้าคู่กรณี ทำให้ความยับยั้งชั่งใจต่ำลง ลำดับที่สาม สาเหตุจากระบบการศึกษา กับดักของการวัดผล โรงเรียนอาจเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาโดยไม่รู้ตัว จริยธรรม

แบบท่องจำ การสอนคุณธรรมยังเน้นการท่องจำศีลธรรมหรือหลักการ แต่ขาดการฝึกปฏิบัติจริงในสถานการณ์ ชัดแจ้ง การแข่งขันสูง ระบบแพ้คัดออกและการเน้นเกรดเฉลี่ย ทำให้เด็กมองเพื่อนเป็น คู่แข่ง มากกว่า กัลยาณมิตร ส่งผลให้ความเอื้อเฟื้อแผ่ลดลง ภาระงานครู ครูมีภาระงานเอกสารมาก จนขาดเวลาในการ ทำหน้าที่ครูแนะแนวชีวิต หรือสังเกตพฤติกรรมเด็กเป็นรายบุคคลอย่างลึกซึ้ง ลำดับที่สี่ สาเหตุจากบริบททาง สังคม Social Context ความจริงที่ชัดเจน เด็กเกิดความสับสนเมื่อสิ่งที่เรียนขัดแย้งกับสังคมจริง ระบบมือใคร ยาวสาวได้สาวเอา เด็กเห็นผู้ใหญ่ที่ทุจริตแต่ยังคงมีหน้ามีตาในสังคม ความเหลื่อมล้ำ ความรู้สึกไม่ได้รับความ ยุติธรรมในสังคม ทำให้เด็กบางกลุ่มเลือกที่จะละเมิดกฎ เพราะรู้สึกว่าการทำตามกฎแล้วเสียเปรียบ จากปัญหา ดังกล่าวที่กล่าวมานั้น ล้วนแล้วเกิดจากสภาพสังคม ที่เราควรยอมรับความจริงได้ว่า เราเพียงกลุ่มเดียว ไม่ สามารถเข้าไปเปลี่ยนแปลงอะไรได้ทั้งหมด แต่สิ่งที่จะเป็นไปได้คือการปรับทัศนคติ ของผู้เรียนในโรงเรียน การ ปลูกฝังผู้เรียนให้มีความแกร่งจากภายใน มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีในการใช้ทักษะชีวิตในสังคมปัจจุบัน ซึ่งจะเป็น แก่นแท้ในรากฐานชีวิตที่มั่นคง ในอนาคต CORE Model พัฒนารากฐานชีวิตที่มั่นคง แนวคิดนี้มุ่งเน้นการ สร้าง”ความแกร่งจากภายใน” (Inner Strength) สร้างนิสัยแห่งความดี ผ่านประสบการณ์ตรง ควบคู่ไปกับ” เชื่อมทิศจริยธรรม” (Ethical Compass) โดยมีกิจกรรมเป็นตัวเชื่อมโยงความรู้ ทัศนคติ เจตคติ ปลูกฝังผู้เรียน ผ่านกิจกรรมทั้งในโรงเรียน บ้าน วัด ชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด – ชอบ/ชั่ว-ดี ปฏิบัติแต่สิ่ง ที่ถูกต้องดีงาม ปฏิเสธสิ่งที่ผิด ไม่หลงไปในสิ่งที่ไม่เหมาะสม เป็นคนดี เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคมให้กับ บ้านเมือง

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

๒.๑ วัตถุประสงค์วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

๑. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักรู้ในตนเอง เกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ
๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้สึกมีคุณค่า และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
๓. เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางใจ ในการใช้ชีวิตที่มั่นคงแม้ในยามวิกฤติ
๔. เพื่อสร้างมาตรฐานทางศีลธรรมผ่านการเลียนแบบพฤติกรรม

๒.๒ เป้าหมายวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

เชิงปริมาณ

๑. ร้อยละ ๘๐ ของผู้เรียนสามารถระบุคุณธรรมที่ใช้ในกิจกรรมนั้น ๆ ได้อย่างน้อย ๒ ข้อ
๒. จำนวนชั่วโมงการทำกิจกรรมจิตอาสาหรือเวรประจำวันครบถ้วน ๑๐๐ % ตามเกณฑ์สถานศึกษา กำหนด
๓. ร้อยละ ๙๐ ของผู้เรียนผ่านแบบประเมินดัชนีพลังสุขภาพจิต (RQ) ในระดับ “ปกติ” ขึ้นไป
๔. อัตราการทำผิดระเบียบหรือพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในสถานศึกษาลดลงร้อยละ ๒๐ ต่อปีการศึกษา

เชิงคุณภาพ

๑. ผู้เรียนมีทักษะ Self-Reflection สามารถอธิบายความรู้สึกและเหตุผลของการกระทำตนเองได้
๒. ผู้เรียนแสดงออกถึง Service Mind โดยไม่ต้องมีคนสั่ง และเกิดความภูมิใจเมื่อเห็นผลลัพธ์ของส่วนรวมดีขึ้น
๓. ผู้เรียนมีทักษะ Problem-Solving สามารถรักษาสมดุลทางอารมณ์และมองหาทางเลือกใหม่ ๆ เมื่อเผชิญอุปสรรค
๔. เกิด Positive Peer Influence หรือวัฒนธรรม “ไอดอลเชิงบวก” ที่ได้ยกย่องเพื่อนที่ทำดีมากกว่าทำตามกระแสที่ไม่เหมาะสม

๓. กระบวนการของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

แบบวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศหรือแนวคิดที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

C- Conscious Awareness (ตระหนักรู้และตื่นรู้)

เป้าหมาย: สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ (ตระหนักรู้ในตนเอง)

กิจกรรม: ใช้กิจกรรม “ Check-in ใจ ” หรือ สุนทรียสนทนา ก่อนเริ่มการเรียนรู้ ดังนี้ สมาธิก่อนเรียน ตอนเช้า-บ่าย ถาม-ตอบตัวเอง วันนี้เราทำอะไร ได้คุณธรรมข้อใดในสิ่งที่ทำ เกิดประโยชน์อย่างไรกับตนเองและคนรอบข้าง เพื่อให้ผู้เรียนสังเกตอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง

กระบวนการ: หลังจากปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้ใช้เทคนิค ARR (After Action Review) โดยเน้นคำถามว่า “ เราเห็นคุณธรรมข้อไหนในตัวเองขณะที่ทำสิ่งนี้? เช่น ความอดทน ความซื่อสัตย์ หรือความเมตตา

O-Others-Oriented Responsibility (รับผิดชอบต่อส่วนรวม)

เป้าหมาย: สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ ๒ (ความรู้สึกมีคุณค่าและรับผิดชอบต่อส่วนรวม)

กิจกรรม: กิจกรรมแยกขยะตามหลัก ๓ R (จิตอาสาที่เชื่อมโยงกับการเรียนรู้) กิจกรรม ตีทองหลังพระ

กระบวนการ: ให้ผู้เรียนระบุนปัญหาในโรงเรียน ในชุมชน และร่วมกันวางแผนแก้ไข เพื่อให้เด็กได้เห็น “ สิ่งที่ตนเองปฏิบัตินั้นมีประโยชน์ต่อผู้อื่น “ จะสร้างความภาคภูมิใจและตระหนักถึงคุณค่าในตัวเอง

R-Resilience & Inner Strength (สร้างภูมิคุ้มกันทางใจ)

เป้าหมาย: สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ ๓ (ภูมิคุ้มกันทางใจในยามวิกฤติ)

กิจกรรม: การใช้” Case-based Simulation ” (สถานการณ์จำลอง) ป้อนเล็กน้อยเพื่อให้เด็กได้ฝึกการควบคุมอารมณ์ในพื้นที่ปลอดภัย ดังนี้ แผนการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ ที่มีการจัดกิจกรรมสร้างสถานการณ์พร้อมๆ กับได้รับความรู้ตามตัวชี้วัด

กระบวนการ: จำลองสถานการณ์วิกฤติหรือความผิดหวังเพื่อให้ผู้เรียนฝึกการคิดแบบยืดหยุ่น (Growth Mindset) สอนให้รู้จักการเผชิญหน้ากับความล้มเหลว (Resilience Training) และการจัดการอารมณ์ผ่านสติ (Mindfulness) เพื่อให้พร้อมรับมือกับความไม่แน่นอน

E-Exemplary Modeling (การเป็นต้นแบบและการเลียนแบบ)

เป้าหมาย: สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ ๔ (มาตรฐานศีลธรรมผ่านการเลียนแบบ)

กิจกรรม: ระบบ”Mentoring & Peer Support “ (พี่เลี้ยงและเพื่อนช่วยเพื่อน) โครงการคุณธรรมห้องเรียน (นักเรียน) เพื่อค้นหาทูตคนดีของห้องเรียน และ โครงการ ตัวอย่างที่ดี มีค่ามากกว่าคำสอน (ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา)

กระบวนการ: สร้างวัฒนธรรมการยกย่องพฤติกรรมเชิงบวก (Positive Reinforcement) ครูต้องทำหน้าที่เป็น Role Model ที่มีชีวิต และคัดเลือก “ทูตคนดีของห้องเรียนจากการปฏิบัติโครงการคุณธรรมห้องเรียน” จากกลุ่มนักเรียนเอง เพราะเด็กจะเลียนแบบพฤติกรรมจากบุคคลที่เขาใกล้ชิดและเชื่อถือ

ตารางสรุปความสอดคล้อง

ขั้นตอนของ CORE Model	วัตถุประสงค์ที่สอดคล้อง	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง (Outcome)
Conscious Awareness	ตระหนักรู้และตื่นรู้	ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตัวเองลงมือทำ
Others-Oriented Responsibility	รับผิดชอบต่อส่วนรวม	เกิดความเสียสละและลดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง
Resilience & Inner Strength	สร้างภูมิคุ้มกันทางใจ	มีสติและปัญญาในการแก้ปัญหาเมื่อเจอวิกฤติ
Exemplary Modeling	การเป็นต้นแบบและการเลียนแบบ	เกิดมาตรฐานทางศีลธรรมที่จับต้องได้ในสังคมโรงเรียน

แผนผัง/โมเดลกระบวนการของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

แก่นแท้ในรากฐานชีวิตที่มั่นคง ในอนาคต CORE Model พัฒนารากฐานชีวิตที่มั่นคง แนวคิดนี้มุ่งเน้นการสร้าง”ความแกร่งจากภายใน” (Inner Strength) สร้างนิสัยแห่งความดี ผ่านประสบการณ์ตรงควบคู่ไปกับ”เข็มทิศจริยธรรม” (Ethical Compass) โดยมีกิจกรรมเป็นตัวเชื่อมโยงความรู้ ทักษะคติ เจตคติ ปลุกฝังผู้เรียนผ่านกิจกรรม

รูปแบบโมเดลกระบวนการของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

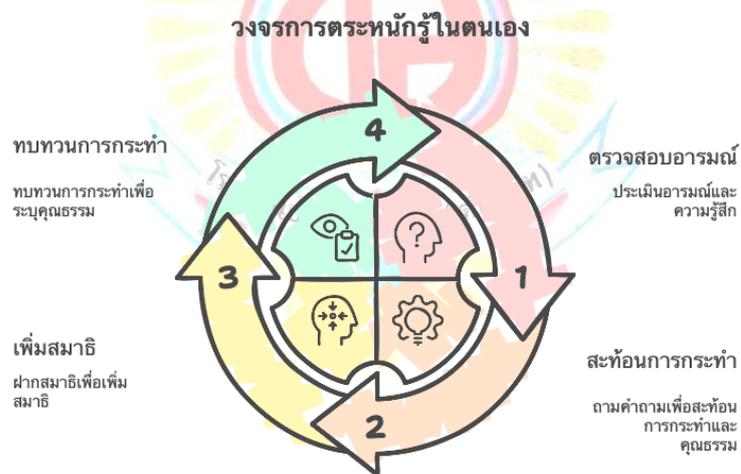
CORE Model พัฒนารากฐานชีวิตที่มั่นคง

โมเดล CORE

เพื่อให้การดำเนินงานในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง สามารถมองเห็นภาพการเชื่อมโยงในกิจกรรมแต่ละกิจกรรม จึงมีการสร้างโมเดลกระบวนการในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

C- Conscious Awareness (ตระหนักรู้และตื่นรู้)

O-Others-Oriented Responsibility (รับผิดชอบต่อส่วนรวม)

R-Resilience & Inner Strength (สร้างภูมิคุ้มกันทางใจ)

E-Exemplary Modeling (การเป็นต้นแบบและการเลียนแบบ)

กระบวนการสร้างต้นแบบและเลียนแบบ

๔.ผลสำเร็จของการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ

C- Conscious Awareness (ตระหนักรู้และตื่นรู้)

เป้าหมาย: เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักรู้ในตนเอง เกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

กิจกรรม: ใช้กิจกรรม “ Check-in ใจ ” หรือ สุนทรียสนทนา

กระบวนการ: หลังจากปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้ใช้เทคนิค ARR (After Action Review) โดยเน้น

คำถามว่า “ เราเห็นคุณธรรมข้อไหนในตัวเองขณะที่ทำสิ่งนี้

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ ร้อยละ ๘๐ ของผู้เรียนสามารถระบุคุณธรรมที่ใช้ในกิจกรรมนั้น ๆ ได้อย่างน้อย ๒ ข้อ

เชิงคุณภาพ ผู้เรียนมีทักษะ Self-Reflection สามารถอธิบายความรู้สึกและเหตุผลของการกระทำตนเองได้

O-Others-Oriented Responsibility (รับผิดชอบต่อส่วนรวม)

เป้าหมาย: สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ ๒ (ความรู้สึกมีคุณค่าและรับผิดชอบต่อส่วนรวม)

กิจกรรม: กิจกรรมแยกขยะตามหลัก ๓ R (จิตอาสาที่เชื่อมโยงกับการเรียนรู้) กิจกรรม ดิดทองหลังพระ

กระบวนการ: ให้ผู้เรียนระบุปัญหาในโรงเรียน ในชุมชน และร่วมกันวางแผนแก้ไข เพื่อให้เด็กได้เห็น

“ สิ่งที่ตนเองปฏิบัตินั้นมีประโยชน์ต่อผู้อื่น “ จะสร้างความภาคภูมิใจและตระหนักถึงคุณค่าในตัวเอง

R-Resilience & Inner Strength (สร้างภูมิคุ้มกันทางใจ)

เป้าหมาย: สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ ๓ (ภูมิคุ้มกันทางใจในยามวิกฤติ)

กิจกรรม: การใช้” Case-based Simulation” (สถานการณ์จำลอง) บีบคั้นเล็กน้อยเพื่อให้เด็กได้ฝึกการควบคุมอารมณ์ในพื้นที่ปลอดภัย ดังนี้ แผนการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ ที่มีการจัดกิจกรรมสร้างสถานการณ์พร้อมๆ กับได้รับความรู้ตามตัวชี้วัด

กระบวนการ: จำลองสถานการณ์วิกฤติหรือความผิดหวังเพื่อให้ผู้เรียนฝึกการคิดแบบยืดหยุ่น (Growth Mindset) สอนให้รู้จักการเผชิญหน้ากับความล้มเหลว (Resilience Training) และการจัดการอารมณ์ผ่านสติ (Mindfulness) เพื่อให้พร้อมรับมือกับความไม่แน่นอน

E-Exemplary Modeling (การเป็นต้นแบบและการเลียนแบบ)

เป้าหมาย: สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ ๔ (มาตรฐานศีลธรรมผ่านการเลียนแบบ)

กิจกรรม: ระบบ”Mentoring & Peer Support “ (พี่เลี้ยงและเพื่อนช่วยเพื่อน) โครงการคุณธรรมห้องเรียน (นักเรียน) เพื่อค้นหาทูตคนดีของห้องเรียน และ โครงการ ตัวอย่างที่ดี มีค่ามากกว่าคำสอน (ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา)

กระบวนการ: สร้างวัฒนธรรมการยกย่องพฤติกรรมเชิงบวก (Positive Reinforcement) ครูต้องทำหน้าที่เป็น Role Model ที่มีชีวิต และคัดเลือก “ทูตคนดีของห้องเรียนจากการปฏิบัติโครงการคุณธรรมห้องเรียน” จากกลุ่มนักเรียนเอง เพราะเด็กจะเลียนแบบพฤติกรรมจากบุคคลที่เขาใกล้ชิดและเชื่อถือ

ตารางสรุปความสอดคล้อง

ขั้นตอนของ CORE Model	วัตถุประสงค์ที่สอดคล้อง	ผลลัพธ์ที่คาดหวัง (Outcome)
Conscious Awareness	ตระหนักรู้และตื่นรู้	ผู้เรียนเห็นคุณค่าในความดีที่ตนเองลงมือทำ
Others-Oriented Responsibility	รับผิดชอบต่อส่วนรวม	เกิดความเสียสละและลดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง
Resilience & Inner Strength	สร้างภูมิคุ้มกันทางใจ	มีสติและปัญญาในการแก้ปัญหาเมื่อเจอวิกฤติ
Exemplary Modeling	การเป็นต้นแบบและการเลียนแบบ	เกิดมาตรฐานทางศีลธรรมที่จับต้องได้ในสังคมโรงเรียน

๕. บทเรียนที่ได้รับ

๕.๑ ข้อคิด/ข้อค้นพบที่ได้จากการนำวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศไปใช้ จนเห็นความเปลี่ยนแปลง

๕.๑.๑ ข้อคิด จากวัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ พบว่า คุณธรรมไม่ได้มาจากการท่องจำ แต่มาจากการถอดบทเรียนจากประสบการณ์ เด็กจะเห็นการเชื่อมโยงว่ากิจกรรมทุกกิจกรรมในโรงเรียนและในชีวิตประจำวัน เป็นการบ่มเพาะคุณธรรม ที่เป็นคุณสมบัติเบื้องต้นที่ต้องมีติดตัว จะส่งเสริมให้ตนเองเป็นคนดี และจากวัตถุประสงค์ข้อนี้ การตระหนักรู้ในตนเอง มีข้อค้นพบว่าคุณธรรมเกิดขึ้นกับใครจะเกิดขึ้นเลย สังเกตได้จาก นักเรียนที่ตระหนักรู้ในตนเอง จะเกรงกลัวต่อการทำความผิด แม้ว่า จะต่อหน้าหรือลับหลัง ทำให้นักเรียนในโรงเรียนไม่มีเหตุในการทะเลาะวิวาทกัน นักเรียนช่วยเหลือกัน นักเรียนรู้หน้าที่ของตนเองตามบทบาท ตั้งแต่ระดับโรงเรียน สถานักเรียน ทำหน้าที่ตามขอบข่ายงานที่ได้รับมอบหมาย ระดับห้องเรียน หัวหน้าห้องเรียน รองหัวหน้าห้องเรียน เลขาคณะเรียน ได้ทำหน้าที่กำกับดูแลห้องเรียนให้เป็นไปตามข้อตกลงของห้องเรียน ซึ่งสามารถลดปัญหาต่าง ๆ ในห้องเรียนได้

๕.๑.๒ ข้อคิด จากวัตถุประสงค์ข้อที่ ๒ พบว่า ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ไม่ได้เกิดจากการถูกบังคับ เมื่อเด็กเริ่มรู้สึกว่ามีคุณค่า และการกระทำที่ดีของตนเองสามารถเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมความสำเร็จของงานที่ได้รับมอบหมาย ได้รับการชื่นชม นักเรียนจะเริ่มมองหา พื้นที่แสดงออก เพื่อทำประโยชน์ให้ผู้อื่น และสถาบัน มีข้อค้นพบว่า เด็กที่มีพฤติกรรมความรับผิดชอบ ที่เกิดจากการระเบิดมาจากข้างใน ทำโดยไม่ได้ถูกบังคับ พฤติกรรมจะคงทน อาจะเกิดขึ้นกับเด็กเพียงไม่กี่คน และต้องอาศัยเวลา ทั้งนี้การปลูกฝังดังกล่าว ทำให้โรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องงานวิชาการเพิ่มขึ้นจนเป็นที่พอใจ

๕.๑.๓ ข้อคิด เด็กมีความฉลาดทางอารมณ์ในสภาวะวิกฤต จากวัตถุประสงค์ข้อที่ ๓ ความล้มเหลวในกิจกรรม คือวัคซีนที่ดีในการสร้างภูมิคุ้มกันทางใจ จากการจัดให้เด็กได้ทำงานเป็นกลุ่ม มอบหมายงานโดยมีเป้าหมาย สถานการณ์จะเป็นบทเรียนให้เด็กได้เจอวิกฤตต่าง ๆ ข้อค้นพบ การจัดกิจกรรมจึงมีการจัดกระบวนการสะท้อนคิดเข้าไป เด็กก็จะเกิดทักษะ Resilience (ยืดหยุ่น) ทันทที ซึ่งก็คือ ทักษะการอยู่รอดที่สำคัญเนื้อหาในตำรา

๕.๑.๔ ข้อคิด ศีลธรรมผ่านการเลียนแบบ จากวัตถุประสงค์ข้อที่ ๔ สิ่งที่เราค้นพบคือ พลังของสิ่งแวดล้อมทางศีลธรรม คำว่า สิ่งแวดล้อม ซึ่งหมายรวมถึง ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ทุกคนในโรงเรียน รวมไปถึงนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ศิษย์เก่า และผู้นำชุมชน เป็นแบบอย่างที่ดีด้านศีลธรรม และถูกปฏิบัติต่อ ๆ กันจนเป็นวัฒนธรรมองค์กรในโรงเรียนเหล่านี้ คือหลักสูตรแฝงที่มีอิทธิพลสูงสุด การกล่าวถึง หรือเชิญบุคคลต้นแบบมาพบปะ พูดคุย ในโอกาสต่าง ๆ

เพื่อให้นักเรียนได้เห็นและสัมผัสได้ว่า คนดี ปฏิบัติดี จะมีคุณลักษณะอย่างไร ซึ่งโรงเรียนจะนิมนต์เจ้าอาวาสวัดเชิงทะเล (บุคคลต้นแบบที่เป็นศิษย์เก่า)

๕.๒ ข้อเสนอแนะเบื้องต้น

๕.๒.๑ เปลี่ยนวิธีการสอน: จาก "สอน" จริยธรรม เป็น "สร้าง" ประสบการณ์ (Learning by Doing) เช่น จิตอาสาที่ไม่ใช่แค่การเก็บชั่วโมง แต่เป็นการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริง

๕.๒.๒ Parent Schooling: โรงเรียนต้องดึงผู้ปกครองมาเป็นพวก ให้ความรู้เรื่อง การเลี้ยงลูกยุคดิจิทัล

๕.๓.๓ Positive Role Modeling: สร้างพื้นที่ให้ "เด็กธรรมดาที่ทำดี" ได้รับแสงเท่ากับ "เด็กเก่ง" หรือ "เด็กกิจกรรม"

โรงเรียนบ้านเชิงทะเล(ตันตวิฑ)